

Hookworm infection

Hookworm infection คือการติดเชื้อพยาธิชนิด

Ancylostoma duodenale หรือ *Necator americanus* ซึ่ง

เป็น Helminth (พยาธิตัวกลม) ที่อาศัยอยู่ในลำไส้เล็กของมนุษย์

โดยพยาธิจะดูดเลือดจากผนังลำไส้ ทำให้เกิด ภาวะโลหิตจางและ

ขาดธาตุเหล็ก การติดเชื้อพบมากในพื้นที่เขตร้อนและกึ่งเขตร้อนที่มีสภาพสกปรกและการจัดการอุจจาระไม่ดี การติดเชื้อจำนวนมากอาจทำให้เกิด hypoproteinemia และ edema ได้

สาเหตุและปัจจัยเสี่ยง

-การเข้าสู่ร่างกาย ตัวอ่อนของพยาธิ (filariform larva) จะเจาะผิวหนังโดยตรง (เช่น เท้าเปล่า) หรือผ่านการรับประทานอาหารหรือน้ำที่ปนเปื้อน

-แหล่งติดเชื้อดินที่มีอุจจาระของผู้ติดเชื้อ เนื่องจากไข่พยาธิฟักเป็นตัวอ่อนในดิน

-ปัจจัยเสี่ยงเด็กหรือผู้ใหญ่ที่เดินเท้าเปล่า พื้นที่เกษตรกรรม สภาพสังคมแออัด ขาดสุขอนามัย และสภาพอากาศร้อนชื้นที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตของพยาธิ

พยาธิวิทยา (Pathophysiology)

-ตัวอ่อนเข้าสู่ผิวหนัง → เคลื่อนผ่านหลอดเลือดเข้าสู่ปอด → ไอ์ → กลืนลงกระเพาะ → ลำไส้เล็ก

-ตัวเต็มวัยในลำไส้เล็ก → ดูดเลือดจากผนังลำไส้ → เกิด โลหิตจางแบบขาดธาตุเหล็ก

-การติดเชื้อจำนวนมาก → ภาวะทุพโภชนาการ น้ำหนักลด และล่าช้าในการเจริญเติบโตในเด็ก

อาการทางคลินิก

ระยะอาการสำคัญ

-ระยะผิวหนัง → คัน แดง บวม ตุ่มน้ำเล็กๆ บริเวณเท้า (ground itch)

-ระยะปอด → ไอ์ แสบคอ มีเสมหะเล็กน้อย (เรียกว่า Loeffler's syndrome)

-ระยะลำไส้ → ปวดท้อง คลื่นไส้ เบื่ออาหาร ท้องเสียหรือท้องผูก บางรายท้องอืด

-ระยะเรื้อรัง → โลหิตจาง ซีด เหนื่อยง่าย ใจสั่น เหนื่อยง่าย เหนื่อยตอนออกกำลังกาย ช้า-เจริญเติบโตในเด็ก

การวินิจฉัย

1.การตรวจอุจจาระ

-พบ ไข่พยาธิชนิด Hookworm

-อาจต้องตรวจหลายตัวอย่างเพราะไข่ไม่ได้ออกทุกวัน

2.การตรวจเลือด

-CBC: ซีด, Hb ต่ำ, ferritin ต่ำ (ขาดธาตุเหล็ก)

-บางรายอาจมี eosinophilia เล็กน้อย

3.ประวัติสัมผัส

-เดินเท้าเปล่าในดินหรือบริเวณที่เสี่ยง

-พื้นที่เกษตรกรรมที่มีสุขอนามัยต่ำ

การรักษา

ยาต้านพยาธิ (Anthelmintics)

ยา	ขนาดและระยะเวลา	หมายเหตุ
Albendazole	400 mg ครั้งเดียวยาที่นิยมที่สุด	รักษาครั้งเดียวได้ผลดี
Mebendazole	100 mg 2 ครั้ง/วัน 3 วันหรือ 500 mg ครั้งเดียว	อีกทางเลือกหนึ่ง
Pyrantel pamoate	11 mg/kg ครั้งเดียว	ปลอดภัยสำหรับเด็ก

การเสริมโภชนาการ

-ธาตุเหล็ก: ช่วยรักษาโลหิตจาง

-โปรตีนและแร่ธาตุ: แก้อาการทุพโภชนาการ

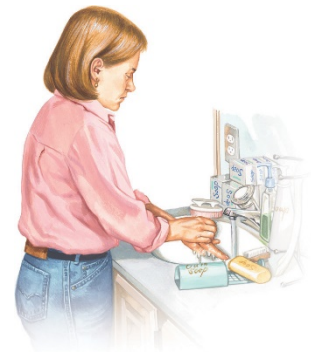
การป้องกัน

-สวมรองเท้าเวลาเดินบนดิน

-ล้างมือให้สะอาดก่อนอาหาร

-จัดการอุจจาระอย่างถูกสุขลักษณะ

-ให้ความรู้สุขอนามัยแก่ชุมชน

ควรหรือไม่ควร

✓ ควรตรวจและรักษา หากสงสัยหรือตรวจพบการติดเชื้อ

✓ ควรป้องกัน การติดเชื้อซ้ำโดยปรับพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อม

✗ ไม่ควรปล่อยทิ้ง เพราะอาจทำให้โลหิตจางรุนแรง ซ้ำเจริญเติบโตในเด็ก และมีผลต่อพัฒนาการร่างกาย

สรุป

Hookworm infection เกิดจากพยาธิตัวตืดในลำไส้เข้าสู่ร่างกายทางผิวหนังหรืออาหาร อาการหลักคือ โลหิตจาง ท้องเสีย และคลื่นไส้ การรักษาคือยากำจัดพยาธิและเสริมธาตุเหล็ก.

